

โรงพยาบาลปากพนัง

กระทรวงสาธารณสุข

โรงพยาบาลปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ระเบียบปฏิบัติ	เรื่อง : แนวทางการส่งมอบยา เครือข่ายสุขภาพอำเภอปากพนัง		
รหัสเอกสาร : P - PTC -	เริ่มใช้ : ๓ ตุลาคม ๒๕๖๕	แก้ไขครั้งที่ : ๒	จำนวนเนื้อหา : ๕ หน้า

ระเบียบปฏิบัติ เรื่อง แนวทางการส่งมอบยา เครือข่ายสุขภาพอำเภอปากพนัง

ผู้รับผิดชอบ		ลงชื่อ	วัน เดือน ปี
จัดทำโดย	กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค		๓ ตุลาคม ๒๕๖๕
ทบทวนโดย	คณะกรรมการ PTC เครือข่าย		
อนุมัติโดย	นายแพทย์สมเกียรติ วรยุทธการ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลปากพนัง		

บันทึกการแก้ไข

ฉบับที่	วันที่มีผลบังคับใช้	วันที่ยกเลิก
๑	๑ ตุลาคม ๒๕๖๓	๓๐ ก.ย. ๒๕๖๕
๒	๓ ตุลาคม ๒๕๖๕	

สำเนาฉบับที่ : .....

เอกสารฉบับ ควบคุม ไม่ควบคุม

เครือข่ายสุขภาพอำเภอปากพนัง	๑ ควบคุม	๑ ไม่ควบคุม
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ :	หน้า ๑	ฉบับที่ ๑
เรื่อง : แนวทางการส่งมอบยา เครือข่ายสุขภาพอำเภอปากพนัง	ปรับปรุงครั้งที่ ๒	วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๕
แผนก : กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค	แผนกที่เกี่ยวข้อง : องค์กรแพทย์ พยาบาลวิชาชีพ กลุ่มงานเภสัชกรรม และคุ้มครองผู้บริโภค เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	
ผู้จัดทำ คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดเครือข่าย	ผู้ทบทวน : PTC	ผู้อนุมัติ : (นายสมเกียรติ วรยุทธการ) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลปากพนัง

เรื่อง : แนวทางการส่งมอบยา เครือข่ายสุขภาพอำเภอปากพนัง

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อใช้เป็นแนวทางการส่งมอบยาให้แก่ผู้รับบริการของหน่วยบริการปฐมภูมิ เครือข่ายสุขภาพอำเภอปากพนัง ให้ผู้ป่วยได้รับยาและใช้ยาได้ถูกต้อง ปลอดภัย มีประสิทธิภาพและไม่เกิดอันตรายในการใช้ยา

คำจำกัดความ

การส่งมอบยา หมายถึง กระบวนการจ่ายยาให้กับผู้ป่วยแต่ละราย พร้อมคำแนะนำที่จะทำให้การใช้ยามีประสิทธิภาพปลอดภัยมากที่สุด กระบวนการส่งมอบยานั้น ต้องมีขั้นตอนการประเมินการสั่งใช้ยาหรือประเมินความจำเป็นในการใช้ยา ให้มีความครบถ้วน เหมาะสม โดยพิจารณาจากประวัติการเจ็บป่วย ผลการวินิจฉัยทางคลินิกที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนกฎหมายหรือระเบียบ เพื่อดำเนินการเลือกจัดเตรียมยา และอุปกรณ์จำเป็น อย่างถูกต้องเหมาะสม ก่อนส่งมอบยาแก่ผู้ป่วยแต่ละราย การส่งมอบยาที่ดีจะต้องจัดการให้ผู้รับบริการ ได้รับการตามสิทธิอันพึงได้รับตามคำประกาศสิทธิผู้ป่วย

ขอบข่าย :

ครอบคลุมการปฏิบัติงานตามแนวทางการส่งมอบยาให้แก่ผู้รับบริการของหน่วยบริการปฐมภูมิ เครือข่ายสุขภาพอำเภอปากพนัง ตั้งแต่การสั่งใช้ การจัดเตรียม ฉลากยา การส่งมอบยา การให้คำแนะนำการใช้ยา และการติดตามการใช้ยาของผู้ป่วยในเครือข่ายบริการปฐมภูมิ เครือข่ายสุขภาพอำเภอปากพนัง

ผู้รับผิดชอบ

- คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด เครือข่ายสุขภาพอำเภอปากพนัง
- พยาบาลวิชาชีพ
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุขหน่วยบริการปฐมภูมิ
- เภสัชกรผู้รับผิดชอบเครือข่ายบริการปฐมภูมิ

เครือข่ายสุขภาพอำเภอปากพนัง	๐ ควบคุม	๐ ไม่ควบคุม
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ :	หน้า ๒	ฉบับที่ ๑
เรื่อง : แนวทางการส่งมอบยา เครือข่ายสุขภาพอำเภอปากพนัง	ปรับปรุงครั้งที่ ๒	วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๕
แผนก : กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค	แผนกที่เกี่ยวข้อง : องค์กรแพทย์ พยาบาลวิชาชีพ กลุ่มงานเภสัชกรรม และคุ้มครองผู้บริโภค เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	
ผู้จัดทำ คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดเครือข่าย	ผู้ทบทวน : PTC	ผู้อนุมัติ : (นายสมเกียรติ วรยุทธการ) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลปากพนัง

ตัวชี้วัด

- เจ้าหน้าที่หน่วยบริการปฐมภูมิ ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติการส่งมอบยา เครือข่ายสุขภาพอำเภอปากพนัง
- ผู้ป่วยได้รับยาถูกต้อง
- ผู้ป่วยมีความปลอดภัยจากการใช้ยา

แนวทางการดำเนินการ

คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดเครือข่ายสุขภาพอำเภอปากพนัง

มีหน้าที่วางนโยบายการบริหารจัดการให้มีการส่งมอบยาที่มีมาตรฐาน ดังนี้

๑. กำหนดกรอบบัญชีรายการยาของหน่วยบริการปฐมภูมิ ให้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้สั่งใช้ยาหรือการควบคุมการสั่งใช้ยา โดยการกำหนดขอบเขตการสั่งใช้ยาให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้สั่งใช้ เช่น แพทย์ พยาบาล หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เป็นผู้สั่งใช้ยา ซึ่งขอบเขตการสั่งใช้ยาของบุคลากรแต่ละวิชาชีพแตกต่างกัน ระบบการจัดการด้านยาในหน่วยบริการปฐมภูมิ ได้จัดทำกรอบบัญชีรายการยาของหน่วยบริการปฐมภูมิ แยกตามศักยภาพผู้สั่งใช้ ได้แก่ บัญชียาทั่วไปสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข บัญชียาสำหรับพยาบาลเป็นผู้สั่งใช้ยา และบัญชียาสำหรับแพทย์ออกตรวจในหน่วยบริการปฐมภูมิ

๒. ส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผล

พยาบาลวิชาชีพ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เภสัชกร ผู้รับผิดชอบหน่วยบริการปฐมภูมิ

๑. มีการจัดเตรียมสิ่งส่งมอบให้ผู้ป่วยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับยาให้ครบถ้วน เช่น ฉลากยา ควรมีข้อมูลชื่อ สกูลผู้ป่วย วันที่ส่งมอบ ชื่อยา วิธีการใช้ยา ค่าเตือน ข้อควรระวังเมื่อใช้ยา และวันหมดอายุของยา
๒. จัดระบบการส่งมอบให้มีมาตรฐาน โดยใช้หลัก ๑๐ Right (๑๐ R) เพื่อความปลอดภัยในการใช้ยาของผู้ป่วย
๓. มีระบบเฝ้าระวังและป้องกันความคลาดเคลื่อนทางยา
๔. มีแนวทางปฏิบัติการติดตามและป้องกันการจ่ายยาให้ผู้ป่วยแพ้ยาหรือมีข้อห้ามใช้ยา มีระบบการส่งต่อข้อมูลผู้ป่วยแพ้ยาจากโรงพยาบาลมายังหน่วยบริการปฐมภูมิ และกระบวนการรายงานการแพ้ยาจากหน่วยบริการปฐมภูมิไปยังโรงพยาบาล
๕. กรณีที่มียาที่ต้องใช้เทคนิคพิเศษ ต้องมีเอกสารหรือคำอธิบายเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถใช้ยาได้อย่างถูกต้อง

เครือข่ายสุขภาพอำเภอปากพนัง	๑ ควบคุม	๑ ไม่ควบคุม
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ :	หน้า ๓	ฉบับที่ ๑
เรื่อง : แนวทางการส่งมอบยา เครือข่ายสุขภาพอำเภอปากพนัง	ปรับปรุงครั้งที่ ๒	วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓
แผนก : กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค	แผนกที่เกี่ยวข้อง : องค์กรแพทย์ พยาบาลวิชาชีพ กลุ่มงานเภสัชกรรม และคุ้มครองผู้บริโภค เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	
ผู้จัดทำ คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดเครือข่าย	ผู้ทบทวน : PTC	ผู้อนุมัติ : (นายสมเกียรติ วรยุทธการ) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลปากพนัง

๖. การจัดระบบการให้ความรู้ เช่น การจัดเอกสารความรู้ควบคู่กับการส่งมอบและคำแนะนำการใช้ยา
๗. มีแนวทางในการสืบค้นข้อมูลยา ได้แก่
  - รายการยาที่ต้องเก็บพินแส
  - รายการยาที่ห้ามใช้ในสตรีตั้งครรภ์
  - รายการยาที่เกิดปฏิกิริยากันระหว่างยา (Drug Interaction)
  - การคำนวณขนาดยาในเด็ก
๘. กระบวนการส่งมอบยาที่มีมาตรฐาน

บุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้มีการส่งมอบยา ควรส่งมอบยาตามหลัก ๑๐ R ดังนี้

  ๑. Right Drug ความถูกต้องด้านยา

ตรวจสอบความถูกต้องของยาทั้ง ชื่อของยา รูปร่าง ลักษณะของยา ภาชนะที่บรรจุ เพราะยาบางชนิดมีชื่อที่คล้ายกัน ลักษณะหรือภาชนะบรรจุที่คล้ายกัน อาจทำให้สับสนและให้ยาผิดได้ ยาที่ได้รับและให้กับผู้ป่วยต้องตรวจสอบ ๓ ครั้ง คือ ตอนที่ได้รับยา การเตรียมยาและก่อนส่งมอบยาให้กับผู้ป่วย
  ๒. Right Patient ความถูกต้องด้านผู้ป่วย

ก่อนการให้ยาผู้ป่วย ต้องถามชื่อ-นามสกุลของผู้ป่วย อย่าใช้วิธีถามนำว่า “ ชื่อ นามสกุล นี้หรือไม่” แล้วให้ผู้ป่วยตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ หรือพยักหน้า เพราะบางครั้งผู้ป่วยอยู่ในภาวะที่สับสน อาจไม่เข้าใจที่เราถาม แต่พยักหน้ารับหรือตอบว่าใช่กับเรา และตรวจสอบประวัติการแพ้ยาทุกครั้ง
  ๓. Right Dose ความถูกต้องด้านขนาดยา

ตรวจสอบปริมาณยาที่จะให้อีกครั้งกับคำสั่งใช้ยา เพื่อให้เกิดความถูกต้องและสอดคล้องกัน ถ้ามีข้อสงสัยในปริมาณยาที่ให้ ให้สอบถามกับผู้สั่งใช้ยาว่าปริมาณยาที่ให้มีความถูกต้องหรือไม่ เพื่อไม่ให้ผู้ป่วยได้รับยามากเกินไป
  ๔. Right Route ความถูกต้องด้านวิธีการบริหารยา

ตรวจสอบคำสั่งการใช้ยาก่อนการให้ยาทุกครั้ง ว่าให้ยาโดยวิธีรับประทาน ฉีดเข้าเส้น หรือฉีดเข้ากล้ามเนื้อ เพื่อให้เกิดความถูกต้องในการให้ยา
  ๕. Right Time and Frequency ความถูกต้องด้านเวลาและความถี่ในการให้ยา

เครือข่ายสุขภาพอำเภอปากพนัง	๑ ควบคุม	๑ ไม่ควบคุม
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ :	หน้า ๔	ฉบับที่ ๑
เรื่อง : แนวทางการส่งมอบยา เครือข่ายสุขภาพอำเภอปากพนัง	ปรับปรุงครั้งที่ -	วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓
แผนก : กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค	แผนกที่เกี่ยวข้อง : องค์กรแพทย์ พยาบาลวิชาชีพ กลุ่มงานเภสัชกรรม และคุ้มครองผู้บริโภค เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	
ผู้จัดทำ คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดเครือข่าย	ผู้ทบทวน : PTC	ผู้อนุมัติ : (นายสมเกียรติ วรรณการ) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลปากพนัง

ตรวจสอบเวลาในการใช้ยา วิธีการใช้ยา จากคำสั่งการใช้ยา เพื่อป้องกันการให้ยาผิดเวลา หรือผู้ป่วยได้รับยามากเกินไป

๖. Right Documentation ความถูกต้องด้านเอกสาร บันทึกการได้รับยา มีการบันทึกการได้รับยาและลงชื่อการใช้ยาในเวลาเดียวกับที่ให้ยาผู้ป่วยในเอกสารหรือระบบคอมพิวเตอร์ที่กำหนดไว้ เพื่อให้ข้อมูลการได้รับยาของผู้ป่วยเป็นปัจจุบัน
๗. Right to Refuse
ในกรณีที่ผู้ป่วยปฏิเสธการรับยา ต้องให้คำอธิบายถึงผลที่เกิดขึ้นของการไม่รับยาของผู้ป่วย ให้ผู้ป่วยได้รับทราบในทุกด้านอย่างละเอียด และใช้ความพยายามอย่างที่สุดที่จะให้ผู้ป่วยรับยา แต่ถ้าผู้ป่วยไม่ยอมรับก็เป็นสิทธิของผู้ป่วย อย่างไรก็ตาม การปฏิเสธนั้นต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานข้อเท็จจริงว่าไม่เป็นอันตรายต่อผู้ป่วย และบันทึกการปฏิเสธการรับยาของผู้ป่วยไว้ทุกครั้ง
๘. Right History and Assessment
ตรวจสอบประวัติการแพ้ยาของผู้ป่วยทุกครั้งก่อนการให้ยา เพื่อป้องกันการแพ้ยาซ้ำ
๙. Right Drug-Drug Interaction and Evaluation
มีความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของปฏิกิริยาต่อกันของยา ว่ายาชนิดใดเกิดปฏิกิริยาต่อกันเมื่อมีการให้ยาพร้อมกัน สังเกตอาการของผู้ป่วยก่อนการให้ยา และหลังการให้ยา เพื่อเฝ้าระวังการแพ้ยาหรือยาเกิดปฏิกิริยาต่อกัน
๑๐. Right to Education and Information
ผู้ป่วยและญาติมีสิทธิที่จะได้รับรู้ในเรื่องของยาที่ต้องได้รับ ต้องอธิบายให้ผู้ป่วยได้รับทราบถึงชื่อยาที่จะให้ ทางที่จะให้ ผลการรักษา และผลข้างเคียงของยาที่อาจจะเกิดให้ผู้ป่วยหรือญาติได้รับรู้ รวมถึงความเข้าใจในการแพ้ยาของผู้ป่วย เพื่อช่วยกันในการสร้างความปลอดภัยในการให้ยาร่วมกัน

เครือข่ายสุขภาพอำเภอปากพนัง	Ω ควบคุม	Ω ไม่ควบคุม
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ :	หน้า ๕	ฉบับที่ ๑
เรื่อง : แนวทางการส่งมอบยา เครือข่ายสุขภาพอำเภอปากพนัง	ปรับปรุงครั้งที่ ๒	วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๕
แผนก : กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค	แผนกที่เกี่ยวข้อง : องค์กรแพทย์ พยาบาลวิชาชีพ กลุ่มงานเภสัชกรรม และคุ้มครองผู้บริโภค เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	
ผู้จัดทำ คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดเครือข่าย	ผู้ทบทวน : PTC	ผู้อนุมัติ : (นายสมเกียรติ วรรณการ) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลปากพนัง

ฉลากยาที่แสดงข้อมูลครบถ้วน

หน่วยบริการปฐมภูมิ .....เครือข่ายสุขภาพอำเภอปากพนัง
วันที่ .....3 ต.ค. 2565..... โทร ...075-...XXXXXX.....

นางประหยัด มัชชัณท์.....(HN : 000) .....อายุ. ปดว...51-2-4
ยา Amlodipine 5 mg tab (ลดความดันโลหิต) 30 เม็ด
ชื่อภาษาไทย แอมโลดิปีน 5 มิลลิกรัม
สรรพคุณ ใช้ลดความดันโลหิต
วิธีใช้ กินครั้งละ 1 เม็ดวันละ 1 ครั้ง หลังอาหาร เช้า
คำเตือน โปรดแจ้งแพทย์หรือเจ้าหน้าที่หากมีอาการบวมที่เท้าหลังกินยา